MÔN HỌC:

ĐƯỜNG LỐI CÁCH MẠNG CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

GIẢNG VIÊN: TS. PHẠM NGUYÊN PHƯƠNG

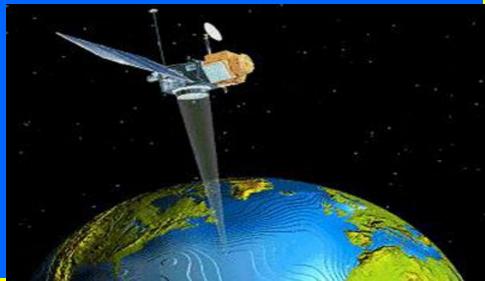
Email: phuongchunbk@gmail.com

CHƯƠNG 4 ĐƯỜNG LỐI CÔNG NGHIỆP HOÁ

NỘI DUNG CHƯƠNG 4

1. CÔNG NGHIỆP HOÁ THỜI KỲ TRƯỚC ĐỔI MỚI

- 1.1. Chủ trương của Đảng về công nghiệp hoá
- 1.2. Kết quả, ý nghĩa, hạn chế, nguyên nhân

2. CÔNG NGHIỆP HOÁ, HIỆN ĐẠI HOÁ THỜI KỲ ĐỔI MỚI

- 2.1. Quá trình đổi mới tư duy về công nghiệp hoá
- 2.2. Mục tiêu, quan điểm công nghiệp hoá, hiện đại hoá
- 2.3. Nội dung và định hướng CNH, HĐH gắn liền với phát triển kinh tế tri thức
- 2.4. Kết quả, ý nghĩa, hạn chế, nguyên nhân

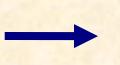
1. CÔNG NGHIỆP HOÁ THỜI KỲ TRƯỚC ĐỔI MỚI

1.1. Chủ trương của Đảng về công nghiệp hoá

1.1.1. Mục tiêu và phương hướng của CNH xã hội chủ nghĩa

Khái niệm/ Cách hiểu về CNH: "CNH là quá trình chuyển đổi căn bản, toàn diện các hoạt động sản xuất, dịch vụ, kinh doanh từ sử dụng lao động thủ công là chính sang sử dụng một cách phổ biến sức lao động dựa trên phát triển công nghiệp cơ khí".

Tính tất yếu tiến hành công nghiệp hóa ở VN

=> Đảng CSVN xác định CNH XHCN là nhiệm vụ trung tâm trong suốt thời kỳ quá độ lên CNXH ở nước ta.

Quá trình hình thành đường lối công nghiệp hoá trước đổi mới

Đường lối CNH được hình thành từ Đại hội III (9-1960)

1960-1975: CNH ở miền Bắc

1975-1985: CNH trên phạm vi cả nước

1960-1975: CNH ở miền Bắc

Mục tiêu cơ bản:

- + Xây dựng một nền kinh tế XHCN cân đối và hiện đại;
- + Bước đầu xây dựng cơ sở vật chất & kỹ thuật của CNXH.

Cơ cấu kinh tế:

Kết hợp công nghiệp (CN) với nông nghiệp (NN) và lấy công nghiệp nặng làm nền tảng

Phương hướng chỉ đạo:

- + Ưu tiên phát triển CN nặng một cách hợp lý
- + Kết hợp chặt chẽ phát triển CN với phát triển NN
- + Ra sức phát triển CN nhẹ // với việc ưu tiên phát triển CN nặng
- + Ra sức phát triển CN trung ương, đồng thời đẩy mạnh CN địa phương.

1975-1985: CNH trên phạm vi cả nước

Chủ trương của Đảng tại Đại hội IV (12-1976)

- + Ưu tiên phát triển CN nặng một cách hợp lý trên cơ sở phát triển CN nhẹ và NN
- + Kết hợp xây dựng CN và NN cả nước thành một cơ cấu kinh tế công-nông nghiệp
- + Kết hợp, xây dựng Ktế TƯ với kinh tế địa phương trong một cơ cấu kinh tế quốc dân thống nhất.

Chủ trương của Đảng tại Đại hội V (3-1982)

- + Trong chặng đường đầu tiên của thời kỳ quá độ, phải lấy *NN là mặt trận hàng đầu*, ra sức phát triển công nghiệp sản xuất hàng tiêu dùng
- + Việc xây dựng và phát triển CN nặng trong g/đoạn này cần làm có mức độ, vừa sức, nhằm phục vụ thiết thực, có hiệu quả cho nông nghiệp và công nghiệp nhẹ

1.1.2. Đặc trưng chủ yếu của CNH thời kỳ trước đổi mới

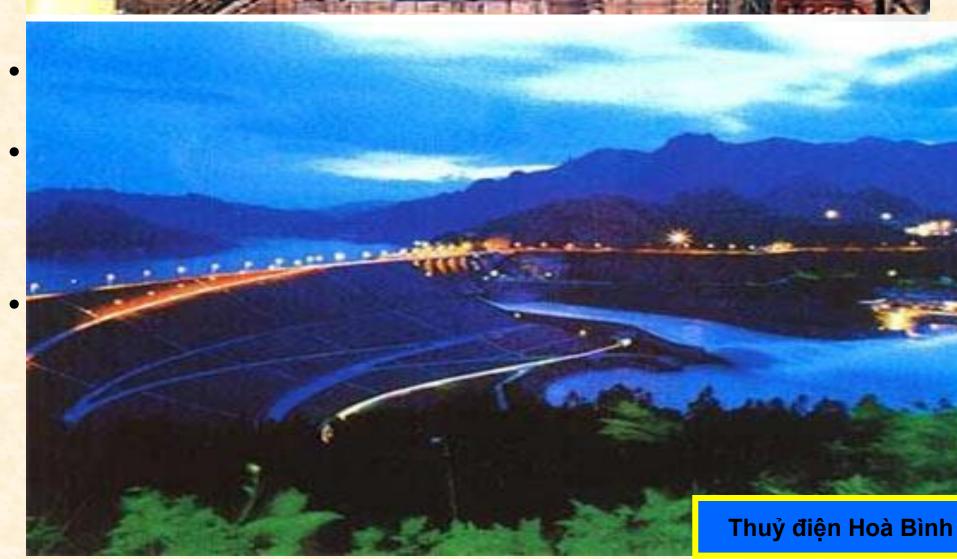
1. CNH theo mô hình nền kinh tế khép kín, hướng nội và thiên về phát triển công nghiệp nặng.

2. Chủ yếu dựa vào lợi thế về lao động, tài nguyên đất đai và nguồn viện trợ của các nước XHCN; Chủ lực thực hiện CNH là Nhà nước và các d/nghiệp nhà nước; Việc phân bổ nguồn lực để CNH chủ yếu bằng cơ chế kế hoạch hoá tập trung q/liêu, trong một nền kinh tế phi thị trường.

3. Nóng vội, giản đơn, chủ quan duy ý chí, ham làm nhanh, làm lớn, không quan tâm đến hiệu quả kinh tế xã hội.

1.2. Kết quả, ý nghĩa, hạn chế và nguyên nhân

1.2.1. Kết quả và ý nghĩa

1.2.2. Hạn chế và nguyên nhân

Nguyên nhân

Cơ sở v/chất còn hết sức lạc hậu.
CN nhỏ bé,
NN chưa đáp ứng
được nhu cầu l/thực, t/phẩm cho XH

đất nước
trong
tình trạng
nghèo nàn,
kém phát triển,
rơi vào
k/hoảng
KT-XH.

Khách quan:
VN tiến hành
CNH từ
xuất phát thấp,
chiến tranh
kéo dài...

Chủ quan:
mắc những sai
lầm nghiêm trọng
trong xác định
mục tiêu, bước đi ...
do xuất phát từ
chủ quan duy ý chí
trong nhận thức
và chủ trương
CNH.

2. CÔNG NGHIỆP HOÁ, HIỆN ĐẠI HOÁ THỜI KỲ ĐỔI MỚI

CNH là quá trình chuyển đổi căn bản, toàn diện các hoạt động sản xuất từ sử dụng sức lao động thủ công là chính sang sử dụng một cách phổ biến sức lao động dựa trên phát triển công nghiệp cơ khí.

Hiện đại hoá

HĐH là quá trình ứng dụng và trang bị những thành tựu và công nghệ tiên tiến, hiện đại vào quá trình sản xuất kinh doanh, dịch vụ, vào quản lý kinh tế - xã hội. CNH, HĐH

CNH, HĐH là quá trình chuyển đổi căn bản, toàn diện các hoạt động sản xuất kinh doanh, dịch vụ, quản lý kinh tế - xã hội từ sử dụng lao động thủ công là chính sang sử dụng một cách phổ biến sức lao động cùng với công nghệ, phương tiện và phương pháp tiến tiến, hiện đại dựa trên sự phát triển của công nghiệp và tiến bộ của khoa học công nghệ nhằm tạo ra năng suất lao động cao

Tính tất yếu khách quan của CNH, HĐH - Do yêu cầu phải xây dựng cơ sở vật chất - kỹ thuật của chủ nghĩa xã hội

- Do yêu cầu phải rút ngắn khoảng cách tụt hậu về kinh tế, kỹ thuật- công nghệ giữa nước ta với các nước trong khu vực và trên thế giới

- Do yêu cầu phải tạo ra năng suất lao động xã hội cao, đảm bảo cho sự tồn tại và phát triển của CNXH

Tác dung của công nghiệp hoá, hiện đại hoá

Tạo tiền đề thúc đẩy tăng trưởng và phát triển kinh tế, giải quyết việc làm, tăng thu nhập, nâng cao đời sống nhân dân

Tạo ra LLSX mới, làm tiền đề củng cố QHSX XHCN, tăng cường vai trò của Nhà nước XHCN, tăng cường liên minh C-N-TT

> Tạo tiền đề hình thành và phát triển nền văn hoá XHCN – tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc

Tạo CSVCKT cho việc xây dựng nền kinh tế độc lập, tự chủ, gắn với chủ động hội nhập kinh tế quốc tế và tăng cường tiềm lực quốc phòng – an ninh.

Với phương châm "*Ước mơ luôn luôn là động lực của mọi phát minh và cải tiến*", người máy ASIMO (Advanced Step in Innovative Mobility) chính là biểu tượng cho khát vọng sáng tạo ra *"Những công nghệ hiện đại vì một thế giới tốt đẹp hơn"*

2.1. Quá trình đổi mới tư duy về CNH

2.1.1. Đại hội VI của Đảng phê phán sai lầm trong nhận thức và chủ trương CNH thời kỳ 1960-1985

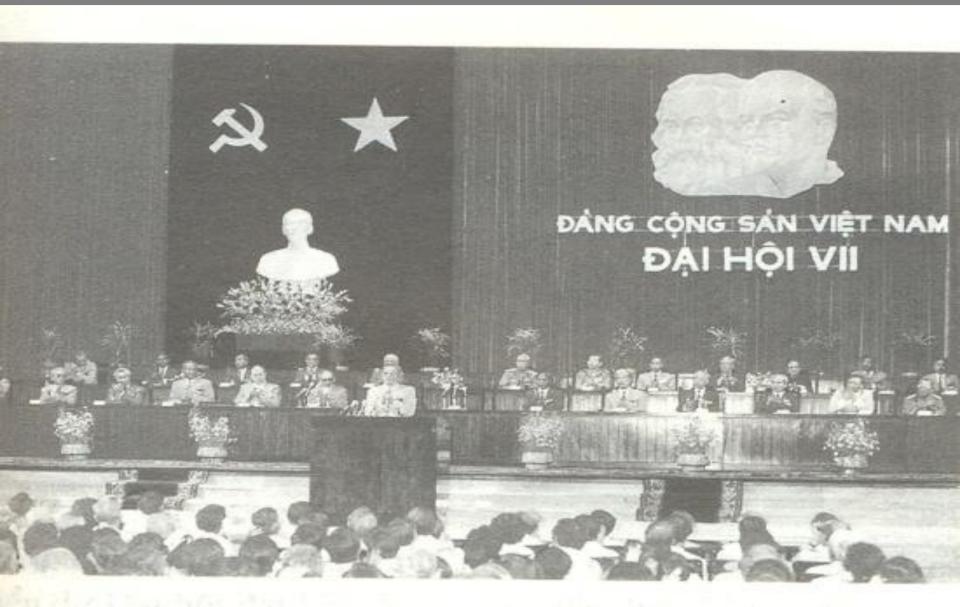
- Phạm sai lầm trong việc xác định mục tiêu và bước đi...
- Do chủ quan, nóng vội, muốn bỏ qua những bước đi cần thiết...
- Quá thiên về phát triển công nghiệp nặng và những công trình quy mô lớn... đầu tư nhiều nhưng hiệu quả thấp...
- Không thực hiện nghiêm chỉnh NQ đại hội V: Nông nghiệp vẫn chưa thực sự được coi là mặt trận hàng đầu...

2.1.2. Quá trình đổi mới tư duy về CNH từ ĐH VI đến ĐH X

Đặc điểm của CNH, HĐH so với giai đoạn CNH trước đây ở nước ta

	CNH trước đây	CNH, HĐH ngày nay
Cơ chế kinh tế	Kế hoạch hóa tập trung quan liêu, bao cấp	Hỗn hợp: Thị trường và Nhà nước
Lực lượng tiến hành	Chủ yếu là Nhà nước thông qua KTQDoanh & KT tập thể	Toàn dân; mọi thành phần KT, kinh tế nhà nước là chủ đạo
Nguồn vốn	Trong nước là chính; tranh thủ sự giúp đỡ của các nước anh em	Trong nước quyết định; thu hút mạnh mẽ và sử dụng có hiệu quả vốn bên ngoài
Chiến lược phát triển	Thay thế nhập khẩu, theo tinh thần tự lực	Hỗn hợp: xuất khẩu và nhập khẩu
Yếu tố thời đại/Bối cảnh lịch sử	Tuy diễn ra trong điều kiện cách mạng công nghệ song gặp nhiều khó khăn.	

Đại hội VI (12-1986)

Đại hội IX (4-2001) và Đại hội X (4-2006)

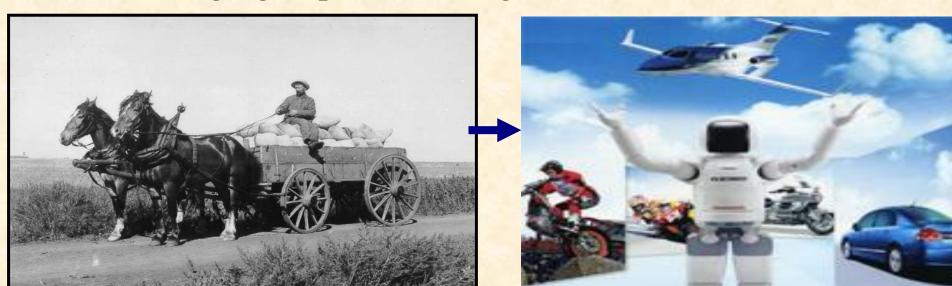

2.2. Mục tiêu, quan điểm CNH, HĐH

2.2.1. Mục tiêu

Đại hội X đề ra mục tiêu CNH, HĐH gắn liền với phát triển kinh tế tri thức:

- Sóm đưa nước ta ra khỏi tình trạng kém phát triển
- Tạo nền tảng để đến năm 2020, nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại.

2.2.2. Quan điểm CNH, HĐH

Được đề ra tại Hội nghị lần thứ (khoá VII) và được bô sung, phát triển qua các kỳ đại hội đảng tiếp theo

* CNH gắn với HĐH; CNH, HĐH gắn với phát triển kinh tế tri thức

* CNH, HĐH gắn với phát triển kinh tế thị trường định hướng XHCN và hội nhập kinh tế quốc tế

* Lấy phát huy nguồn lực con người là yếu tố cơ bản cho sự phát triển nhanh và bền vững

* Coi phát triển khoa học và công nghệ là nền tảng, là động lực của CNH, HĐH

* Phát triển nhanh, hiệu quả và bền vững; tăng trưởng kinh tế đi đôi với thực hiện tiến bộ và công bằng XH, bảo vệ môi trường tự nhiên, bảo tồn đa dạng sinh học.

2.3. Nội dung và định hướng CNH, HĐH gắn với phát triển kinh tế tri thức

- Phát triển các ngành và sản phẩm kinh tế có giá trị gia tăng dựa nhiều vào tri thức

- Coi trọng cả số lượng và chất lượng tăng trưởng

- Xây dựng cơ cấu kinh tế hiện đại và hợp lý

2.3.1. *Nội dung*

- Giảm chi phí trung gian, nâng cao năng suất lao động

5h17 giờ Hà Nội ngày 19/4/08, tên lửa Ariane 5 mang vệ tinh viễn thông đầu tiên của Việt Nam VINASAT-1 đã rời bệ phóng bay vào vào vũ trụ thành công. Với sự kiện này, Việt Nam đã trở thành nước thứ 6 trong khu vực và thứ 93 trên thế giới có vệ tinh riêng.

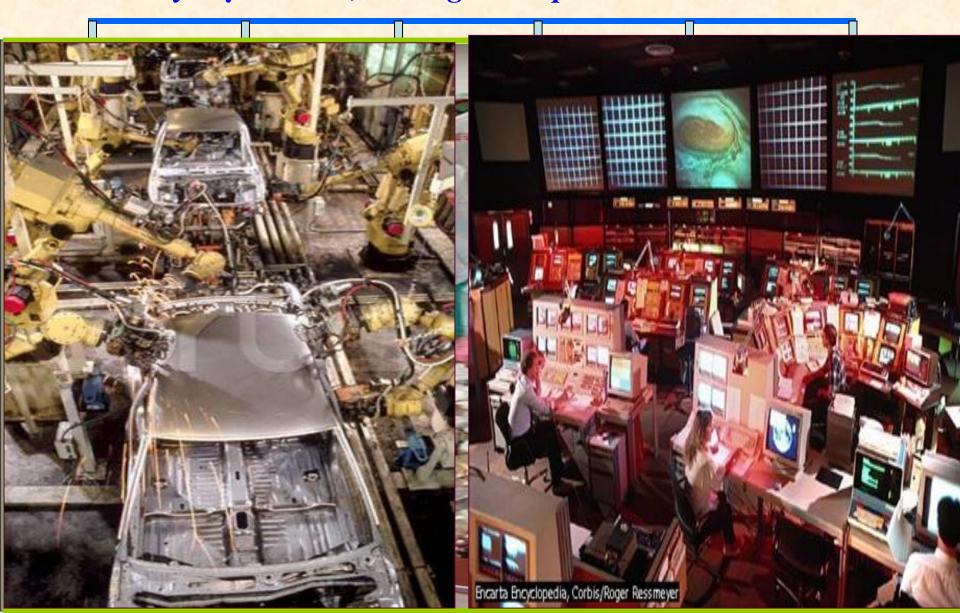
Tên lửa Ariane 5 mang theo vệ tinh VINASAT-1 đã sẵn sàng trên bệ phóng.

5h46', vệ tinh Vinasat-1 đã vào đúng vị trí trong không gian.

2.3.2. Định hướng phát triển các ngành và lĩnh vực kinh tế trong quá trình đẩy mạnh CNH, HĐH gắn với phát triển kinh tế tri thức

2.4. Kết quả, ý nghĩa, hạn chế và nguyên nhân

2.4.2. Hạn chế và nguyên nhân

Hạn chế

Tốc độ tăng trưởng KT vẫn thấp

Nguồn lực của đất nước chưa được sử dụng có hiệu quả cao

Cơ cấu KT chuyển dịch còn chậm

Kết cấu hạ tầng KT, XH chưa đáp ứng yêu cầu phát triển

Nguyên nhân

Nhiều chính sách và giải pháp chưa đủ mạnh để huy động và sử dụng được tốt nhất các nguồn lực

Cải cách hành chính còn chậm và kém hiệu quả

Chỉ đạo và tổ chức thực hiện còn yếu kém...

TRONG TÂM ÔN TẬP CHƯƠNG IV

- 1. Đường lối công nghiệp hoá trước đổi mới.
- 2. Sự đổi mới tư duy về công nghiệp hoá từ Đại hội VI đến Đại hội IX của Đảng Cộng sản Việt Nam.
- 3. Mục tiêu và quan điểm về công nghiệp hoá hiện đại hoá tại Đại hội X của Đảng CSVN.
- 4. Nội dung và định hướng CNH, HĐH gắn với kinh tế tri thức của ĐCSVN.
- 5. Kết quả, ý nghĩa, hạn chế và nguyên nhân của việc thực hiện đường lối CNH từ năm 1986 đến nay.